

EELNÕU
9.02.2026

KULTUURIMINISTER

MÄÄRUS

2026. a nr

Kohanemisprogrammi andmekogu põhimäärus

Määrus kehtestatakse välismaalaste seaduse § 223² lõike 4 alusel.

1. peatükk Üldsätted

§ 1. Andmekogu nimetus

- (1) Andmekogu nimetus on kohanemisprogrammi andmekogu (edaspidi *andmekogu*).
- (2) Andmekogu ametlik lühend on KOPA.
- (3) Andmekogu ingliskeelne nimetus on *Adaptation Programme Database*.

§ 2. Andmekogu pidamise eesmärk ning andmete töötlemine ja kasutamine

- (1) Andmekogu pidamise eesmärk on korraldada ja hallata Eestis elavate välismaalaste kohanemisprogrammi sihtrühmade andmeid, tagades programmiga seotud toimingute läbiviimise ning kohanemisprogrammi sihipärase pakkumise.
- (2) Andmekogus töödeldakse andmeid kohanemisprogrammi sihtrühma kuuluvate isikute, nende programmis osalemise, teenusele suunamise ja teenuse kasutamise kohta. (3) Andmekogu andmeid kasutatakse:
 - 1) kohanemisprogrammi läbiviimise korraldamiseks;
 - 2) kohanemisprogrammi tulemuste jälgimiseks ja analüüsimiseks;
 - 3) statistiliste ja aruandluslike eesmärkide täitmiseks;
 - 4) avalike teenuste osutamiseks põhimõttel, et isikuandmeid küsitakse üks kord.

§ 3. Vastutav ja volitatud töötleja

- (1) Andmekogu vastutav töötleja on Kultuuriministeerium.
- (2) Andmekogu volitatud töötlejad on ...

§ 4. Vastutava ja volitatud töötleja ülesanded

- (1) Vastutav töötleja:

- 1) vastutab andmekogu toimingute õiguspärasuse eest;
- 2) tagab andmekogu pidamise õigusaktides sätestatud nõuete järgi;
- 3) tagab õigustatud isikutele juurdepääsu andmekogule;
- 4) tagab koos volitatud töötlejaga andmete tervikluse, kaitse ja säilimise;
- 5) vastutab isikuandmete töötlemise nõuete täitmise eest;
- 6) korraldab koos volitatud töötlejaga andmekogu arendamist;
- 7) peab arvestust andmete esitamise ja väljastamise üle;
- 8) säilitab iga andmekogusse tehtud päringu või kande kohta vähemalt toimingu tegija tuvastamist võimaldavad andmed, kuupäeva ja kellaaja ning andmed toimingu liigi kohta.

(2) Volitatud töötleja:

- 1) tagab andmekogu igapäevase haldamise ja arendamise vastavalt vastutava töötleja juhiste;
- 2) tagab andmekogu küberturvalisuse ja tehnilise toimimise;
- 3) korraldab teenuseintsidentide käsitlemist;
- 4) tagab andmete kustutamise ja arhiveerimise tehnilise võimekuse.

§ 5. Andmekogu pidamine ja andmete kaitse

(1) Andmete kaitsel tagatakse:

- 1) käideldavus – andmete kasutatavus volitatud isikutele;
- 2) terviklus – andmete tahtmatu või tahtliku muutmise vältimine;
- 3) konfidentsiaalsus – andmete kättesaadavus üksnes volitatud isikutele

(2) Andmekogu andmete turvaklass on...

2. peatükk Andmekogu andmed

§ 6. Andmekoosseis

Andmekogus on järgmised andmed:

- 1) koolituste ja muude kohanemisteenuste andmed ;
- 2) teenusepakkujate andmed;
- 3) kohanemisprogrammis osalejate andmed;
- 4) teenuse pakkumiste ehk suunamiste, teenustes osalemise ja tulemuste andmed;
- 5) ...

§ 7. Isikuandmed

(1) Andmekogusse kantakse kohanemisprogrammi sihtrühma kuuluva isiku kohta järgmised andmed:

- 1) ees- ja perekonnanimi, sünniaeg, isikukood, kodakondsus, rahvus ja sünniriik;
- 2) kontaktandmed, sealhulgas aadress, e-posti aadress ja telefoninumber;
- 3) hariduse ja töötamise andmed;
- 4) keeleoskus;
- 5) Eestis viibimise seadusliku aluse andmed ja elamisloa kehtivusaeg;
- 6) teave erivajaduse või tervises seisundi kohta, mis mõjutab programmis osalemist.

3. peatükk Andmete kandmine andmekogusse

§ 8. Andmeandjad

(1) Andmekogu andmeandjad on:

- 1) teenusepakkujad – teenuste andmed ja teenustes osalemise tulemuste andmed;
- 2) kohanemisprogrammi teenustes osalejad – kontaktandmed;
- 3) rahvastikuregister – käesoleva määruse §-s 7 nimetatud andmed;
- 4) rahvusvahelise kaitse andmise register – käesoleva määruse §-s 7 nimetatud andmed;
- 5) elamislubade ja töölubade register – käesoleva määruse § 7 punktides 1–3, 5 ja 6 nimetatud andmed;
- 6) Eesti hariduse infosüsteem – käesoleva määruse § 7 punktis 3 nimetatud hariduse andmed;
- 7) töötukassa andmekogu –
- 8) töötamise register –

(2) Andmevahetus toimub infosüsteemide andmevahetuskihi (*X-tee*) kaudu.

§ 9. Andmete õigsus ja uuendamine

(1) Vastutav ja volitatud töötleja tagavad andmete ajakohasuse.

(2) Vigade ilmnemisel parandatakse andmed viivitamata, kuid mitte hiljem kui kolme tööpäeva jooksul pärast ebaõige andme tuvastamist.

4. peatükk

Juurdepääs ja andmete väljastamine

§ 10. Juurdepääs andmekogule

(1) Andmekogu andmed on asutusesiseseks kasutamiseks.

(2) Juurdepääs andmetele on vastutava ja volitatud töötleja määratud ametnikel või töötajatel teenistusülesannete täitmiseks.

(3) Kolmandatele isikutele antakse juurdepääs üksnes seadusest tuleneva aluse olemasolul.

§ 11. Andmete väljastamine ja logimine

(1) Andmeid väljastatakse seaduses sätestatud juhtudel ja korras.

(2) Kõik andmekogusse tehtud päringud ja kanded logitakse ning logiandmeid säilitatakse 15 aastat.

5. peatükk

Andmete säilitamine, järelevalve ja likvideerimine

§ 12. Andmete säilitamine

Andmeid säilitatakse kõige kauem 15 aastat pärast kohanemisprogrammi lõpetamist.

§ 13. Järelevalve

Andmekogu pidamise üle teostavad järelevalvet vastutav töötleja ning andmekaitse järelevalveasutused.

§ 14. Rahastamine

Andmekogu pidamist finantseeritakse riigieelarvest Kultuuriministeeriumi kaudu.

§ 15. Likvideerimine

Andmekogu likvideeritakse seaduse alusel.

6. peatükk Rakendussäte

§ 16. Määruse jõustumine

Määrus jõustub 31. oktoobril 2029. aastal.

(allkirjastatud digitaalselt)
Heidy Purga
Kultuuriminister

(allkirjastatud digitaalselt)
Kristiina Alliksaar
kantsler

KULTUURIMINISTER

MÄÄRUS

2026. a nr

Siseministri 13. augusti 2014. a määruse nr 34 „Kohanemisprogramm“ muutmine

Määrus kehtestatakse välismaalasele rahvusvahelise kaitse andmise seaduse § 96 lõike 3 alusel.

§ 1. Siseministri 13. augusti 2014. a määruses nr 34 „Kohanemisprogramm“ tehakse järgmised muudatused:

1) määruse preambulis asendatakse tekstiosa „§47¹ lõike 2“ tekstiosaga „§ 96 lõike 3“;

2) paragrahvi 1 täiendatakse punktiga 4 järgmises sõnastuses:

„4) rahvusvahelise kaitse taotleja.“;

3) paragrahvi 7 lõiget 2 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(2) Rahvusvahelise kaitse saaja on kohustatud läbima rahvusvahelise kaitse teemamooduli ning käesoleva määrusega sätestatud keeleõppe A1-, A2-, ja B1-tasemel.“;

4) paragrahvi 7 täiendatakse lõikega 3¹ järgmises sõnastuses:

„(3¹) Rahvusvahelise kaitse taotleja on kohustatud läbima sisseelamise teemamooduli ning käesoleva määrusega sätestatud keeleõppe A1-tasemel.“

2) määrust täiendatakse §-ga 9¹ järgmises sõnastuses:

„§ 9¹. Keeleõppe kulude tagasinõudmine

(1) Ajutise kaitse saaja ja rahvusvahelise kaitse saaja keeleõppekulude üle peab arvestust kohanemisprogrammi korraldaja.

(2) Keeleõppekulude arvestamise aluseks võetakse õppemooduli maksumus ja õppemoodulis osalemise kordade arv.

(3) Kui ajutise kaitse saaja või rahvusvahelise kaitse saaja ei ole omandanud välismaalasele rahvusvahelise kaitse andmise seaduses sätestatud ajal talle kohustuslikku keeleoskustaset, nõuab kohanemisprogrammi korraldaja keeleõppekulud välismaalaselt sisse.

(4) Kohanemisprogrammi korraldaja koostab kümne tööpäeva jooksul pärast seda, kui ta sai keeleoskustaseme omandamise kohustuse rikkumisest teada, õppekulude teatise (edaspidi *teatis*), mis sisaldab vähemalt järgmisi andmeid:

- 1) välismaalase nimi ja isikukood;
- 2) välismaalase kontaktandmed;
- 3) teatise koostamise õiguslik alus;

- 4) käesoleva paragrahvi lõikes 2 loetletud kulude nimetused, suurused ja keeleõppekulude kogusumma ning keeleõppekulude kujunemise põhjendused ja arvestused;
- 5) selgitus keeleõppekulude hüvitamise kohustuse kohta ;
- 6) arvelduskonto andmed keeleõppekulude hüvitamiseks;
- 7) teatise koostaja nimi, kontaktandmed ja allkiri või e-tempel;
- 8) teatise koostamise kuupäev;
- 9) vaidlustamisviide.

(5) Kohanemisprogrammi korraldaja toimetab teatise välismaalasele viivitamata kätte.

(6) Õppekulusid hüvitama kohustatud välismaalane hüvitab keeleõppekulud kohanemisprogrammi korraldajale kuue kuu jooksul teatise saamisest arvates, arvestades käesoleva paragrahvi lõigetes 7 ja 8 sätestatud erisusi.

(7) Keeleõppekulusid hüvitama kohustatud välismaalasel on võimalik esitada kohanemisprogrammi korraldajale kirjalik põhjendatud taotlus keeleõppekulude hüvitamise ajatamiseks. Taotluse keeleõppekulude hüvitamise ajatamiseks peab esitama kümne tööpäeva jooksul teatise saamisest arvates või viivitamata keeleõppekulude hüvitamise ajatamise vajaduse ilmnemisel. Taotluse kohta tehtud otsus peab vastama haldusmenetluse seaduses haldusaktile sätestatud nõuetele.

(8) Kohanemisprogrammi korraldaja võib erandina vabastada välismaalase keeleõppekulude hüvitamise kohustusest juhul kui välismaalasel ei ole võimalik keeleoskustaset omandada mõjuval põhjusel. Taotluse keeleõppekulude hüvitamisest vabastamiseks peab esitama kümne tööpäeva jooksul teatise saamisest arvates või viivitamata keeleõppekulude hüvitamisest vabastamise vajaduse ilmnemisel. Taotluse kohta tehtud otsus peab vastama haldusmenetluse seaduses haldusaktile sätestatud nõuetele.

(9) Kui keeleõppekulusid hüvitama kohustatud välismaalane ei tasu keeleõppekulusid teatises märgitud tähtjaks ega esita keeleõppekulude hüvitamise ajatamise taotlust või keeleõppekulude hüvitamisest vabastamise taotlust, teeb kohanemisprogrammi korraldaja keeleõppekulude sissenõudmiseks kirjaliku avalduse kohtutäiturile ja lisab sellele täitedokumendina käesoleva paragrahvi lõikes 4 sätestatud teatise.

§ 2. Määruse jõustumine

Määrus jõustub 12. juunil 2026. aastal.

(allkirjastatud digitaalselt)

Heidy Purga

Kultuuriminister

(allkirjastatud digitaalselt)

Kristiina Alliksaar

kantsler

SISEMINISTER

MÄÄRUS

2026. a nr

Rahvusvahelise kaitse saaja ja tema perekonnaliikme elamisloa taotlemise, andmise ja pikendamise ning kehtetuks tunnistamise kord ning elamisloa taotlemisel esitatavate tõendite ja andmete loetelu

Määrus kehtestatakse välismaalasele rahvusvahelise kaitse andmise seaduse § 48 lõike 2 alusel.

**1. peatükk
Üldsätted**

§ 1. Toimingute sooritamine

(1) Käesolevas määruses sätestatud toimingud sooritab rahvusvahelise kaitse taotleja, pagulase staatuse või täiendava kaitse pikendamise taotleja ning nende perekonnaliige (edaspidi *taotleja*) isiklikult või seadusliku esindaja kaudu. Need käesolevas määruses sätestatud toiminguid, mille nende olemuse tõttu peab sooritama isiklikult, sooritab taotleja isiklikult.

(2) Alaealise või piiratud teovõimega täisealise taotleja eest sooritab käesolevas määruses sätestatud toimingud tema seaduslik esindaja, alaealine või piiratud teovõimega täisealine taotleja viibib rahvusvahelise kaitse taotluse esitamise juures. Toimingu sooritamisel esitab seaduslik esindaja isikut ja esindusõigust tõendava dokumendi.

§ 2. Isiku tuvastamine või isikusamasuse kontrollimine toimingute sooritamisel

(1) Käesolevas määruses sätestatud toimingute sooritamisel kontrollitakse taotleja isikusamasust isikut tõendavate dokumentide seaduse § 2 lõikes 2 sätestatud dokumendi alusel või tuvastatakse isik välisriigi reisidokumendi alusel.

(2) Kui alla 15-aastasele taotlejale ja saatjata alaealisele ei ole välja antud käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud dokumenti, tuvastatakse tema isik sünnitunnistuse ja seadusliku esindaja ütluste alusel.

(3) Kui rahvusvahelise kaitse taotluse esitab isik, kellel ei ole käesoleva paragrahvi lõigetes 1 ja 2 nimetatud dokumente, tuvastatakse tema isik või kontrollitakse isikusamasust automaatse biomeetrilise isikutuvastuse süsteemi andmekogu andmete või muu dokumentaalse tõendi alusel. Tõendi puudumise korral tuvastatakse isik tema või tema seadusliku esindaja ütluste alusel ning rahvusvahelise kaitse taotlust vastuvõttev ametnik teeb taotlusele vastava märke.

§ 3. Taotluse esitamine ja menetlusse võtmine

(1) Rahvusvahelise kaitse ja elamisloa taotlus (edaspidi koos *rahvusvahelise kaitse taotlus*) ning elamisloa pikendamise taotlus esitatakse Politsei- ja Piirivalveametile.

(2) Elamisloa taotlus vaadatakse läbi rahvusvahelise kaitse menetluse raames.

- (3) Elamisloa pikendamise taotlus esitatakse vähemalt neli kuud enne tähtajalise elamisloa kehtivusaja lõppemist.
- (4) Elamisloa pikendamise taotlus esitatakse teeninduses või elektrooniliselt iseteeninduses.
- (5) Kinnipidamisasutuses viibiv kinnipeetav, vahistatu või arestialune võib elamisloa pikendamise taotluse esitada posti teel kinnipidamisasutuse kaudu selle kaaskirjaga, kui tema isikusamasust on kontrollinud kinnipidamisasutuse ametnik või töötaja.
- (6) Rahvusvahelise kaitse taotlus ja elamisloa pikendamise taotlus võetakse menetlusse nende Politsei- ja Piirivalveametis vastuvõtmise päeval.
- (7) Kui taotleja jätab elamisloa pikendamise taotluses esitamata nõutud andmed, ei esita kõiki nõutud dokumente, taotlus ei vasta määruses sätestatud nõuetele või taotluses on muid puudusi, määrab Politsei- ja Piirivalveamet taotlejale puuduste kõrvaldamiseks mõistliku tähtaja, selgitades, et kui puudusi ei kõrvaldata, jäetakse taotlus läbi vaatamata.
- (8) Puuduste kõrvaldamise ajaks taotluse menetlustähtaeg peatub.

§ 4. Taotlusele ja taotlusele lisatavatele dokumentidele ning fotole esitatavad nõuded

- (1) Rahvusvahelise kaitse taotlus ning elamisloa pikendamise taotlus peavad olema täidetud suurtähtedega loetavas kirjas eesti või mõnes muus keeles, milles taotleja suudab end arusaadavaks teha. Iseteeninduses täidetakse elamisloa pikendamise taotlus eesti, inglise või vene keeles.
- (2) Taotlusel ei tohi olla parandusi ning esitatud peavad olema kõik käesolevas määruses ettenähtud andmed. Taotluse väljad peab täitma tumedas kirjas.
- (3) Taotluses peab isiku nimi olema kirjutatud vastavalt taotleja isikut tõendavas dokumendis esitatud ladinatähelisele nimekujule. Kui rahvusvahelise kaitse taotluse esitanud isikul puudub käesoleva määruse § 2 lõigetes 1 ja 2 nimetatud dokument, esitatakse taotluses isikunimi ladina tähtedes.
- (4) Taotlusele lisatud foto peab vastama isikut tõendavate dokumentide seaduse alusel valdkonna eest vastutava ministri määrusega kehtestatud isikut tõendava dokumendi väljaandmise taotlemisel fotole esitatavatele nõuetele.
- (5) Kui elamisloa pikendamise taotlusele lisatakse dokumendi koopia, kinnitab taotleja oma allkirjaga koopia igal andmetega leheküljel, et koopia vastab originaaldokumendile, see ei sisalda valeandmeid ja seda ei ole võltsitud. Allkirjale lisatakse taotleja nimi ja allkirjastamise kuupäev.

§ 5. Allkirjanäidis

- (1) Taotlusele kirjutab vähemalt 15-aastane taotleja allkirjanäidise oma käega. Kui taotleja ei ole võimeline allkirjanäidist kirjutama, jäetakse allkirjanäidis kirjutamata. Taotlust vastuvõttev ametnik teeb taotlusele selle põhjuse kohta märke.
- (2) Alla 15-aastase, piiratud teovõimega täisealise või allkirjavõimetu taotleja taotlusel jäetakse allkirjanäidis kirjutamata. 7–14-aastane või piiratud teovõimega täisealine taotleja võib taotlusele allkirjanäidise kirjutada.

(3) Taotleja kirjutab allkirjanäidise tumedas kirjas, mille tähtede joone läbimõõt on soovitatavalt 0,8–1,5 millimeetrit.

(4) Taotleja ei pea allkirjanäidist kirjutama, kui ta esitab elamisloa pikendamise taotluse iseteeninduses.

§ 6. Esitatud andmete õigsuse kinnitamine

(1) Taotleja allkirjastab taotluse iga lehekülje. Allkirjastamisega kinnitab ta, et ta ei ole esitanud taotluses valeandmeid ega lisanud taotlusele võltsitud dokumente.

(2) Kui taotleja esitab elamisloa pikendamise taotluse iseteeninduses, kinnitab ta, et ta ei ole esitanud taotluses valeandmeid.

(3) Kui taotleja ei ole võimeline taotlust allkirjastama, jäetakse vastavad väljad tühjaks. Taotlust vastuvõttev ametnik teeb taotlusele märke väljade tühjaks jätmise põhjuse kohta.

§ 7. Andmete ja dokumentide esitamine

(1) Taotleja on kohustatud andma Politsei- ja Piirivalveametile suulisi ja kirjalikke seletusi, esitama täiendavaid või täpsustavaid andmeid ning kõik tema valduses olevad dokumendid või tõendid, mis omavad rahvusvahelise kaitse taotluse või elamisloa pikendamise taotluse menetlemisel tähtsust.

(2) Kui taotleja jätab Politsei- ja Piirivalveametile esitamata dokumendi või tõendi, mis on tema rahvusvahelise kaitse taotluse menetlemisel või elamisloa pikendamise taotluse menetlemisel olulise tähtsusega ning mida taotlejal on võimalik selle puudumisel hankida, või kui taotleja esitab rahvusvahelise kaitse taotluse menetlemisel teadvalt ebaõigeid andmeid, annab ebaõigeid seletusi või jätab andmeid teadvalt esitamata või seletusi andmata, siis võib Politsei- ja Piirivalveamet lõpetada rahvusvahelise kaitse taotluse menetluse keelduva otsusega Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruses (EL) 2024/1348, millega luuakse rahvusvahelise kaitse ühine menetlus liidus ja tunnistatakse kehtetuks direktiiv 2013/32/EL (ELT L, 2024/1348, 22.05.2024) sätestatud alusel ja korras. Tehtud otsusest teavitatakse taotlejat viivitamata.

(3) Politsei- ja Piirivalveameti kutsel on taotleja kohustatud isiklikult ilmuma Politsei- ja Piirivalveametisse kirjalike või suuliste seletuste andmiseks elamisloa andmise või elamisloa pikendamise aluseks olevate asjaolude kohta.

§ 8. Ärakuulamine ning otsuste ja toimingute teatavaks tegemine

(1) Käesolevas määruses sätestatud toimingud ja haldusaktid tehakse teatavaks taotleja esitatud kontaktandmetel. Kui taotlejal on esindaja, tehakse määruses sätestatud toimingud ja haldusaktid teatavaks esindaja esitatud kontaktandmetel.

(2) Rahvusvahelise kaitse andmise elamisloa andmise, pikendamise ning elamisloa andmisest või pikendamisest keeldumise otsus tehakse taotlejale või tema esindajale teatavaks kirjalikult posti teel või muul sobival viisil. Kui taotlejal on esindaja, siis tõlgitakse taotlejale arusaadavasse keelde nimetatud otsuse resolutsiivosa. Kui taotlejal ei ole esindajat, tõlgitakse nimetatud otsus taotlejale tervikuna kirjalikult või suuliselt.

(3) Politsei- ja Piirivalveamet saadab rahvusvahelise kaitse või perekonnaliikme elamisloa saanud välismaalasele tema rahvusvahelise kaitse ära võtmise ja elamisloa kehtetuks tunnistamise menetluse algatamise kohta kirjaliku teate. Enne rahvusvahelise kaitse ära võtmise ja elamisloa kehtetuks tunnistamise otsuse tegemist annab Politsei- ja Piirivalveamet välismaalasele võimaluse esitada vastuväiteid ja arvamusi.

(4) Rahvusvahelise kaitse või perekonnaliikme elamisloa saanud välismaalase elamisloa kehtetuks tunnistamise otsus tehakse välismaalasele kirjalikult teatavaks rahvastikuregistris registreeritud elukoha aadressil. Kui välismaalasel on esindaja, tehakse otsus teatavaks kirjalikult tema esindajale esindaja esitatud kontaktandmetel.

(5) Käesoleva paragrahvi lõikes 2 nimetatud otsuste teatavaks tegemine loetakse toimunuks, kui taotlejale või tema esindajale on toimetatud kätte kirjalik teade taotleja või tema esindaja esitatud postiaadressil. Käesoleva paragrahvi lõikes 4 nimetatud otsuse teatavaks tegemine loetakse toimunuks, kui välismaalasele on toimetatud kätte kirjalik teade rahvastikuregistris registreeritud elukoha andmetel või kui välismaalase esindajale on toimetatud kätte kirjalik teade esindaja esitatud postiaadressil.

2. peatükk

Rahvusvahelise kaitse taotluses, perekonnaliikme elamisloa taotluses ja elamisloa pikendamise taotluses esitatavad andmed ja dokumendid

§ 9. Rahvusvahelise kaitse taotluses esitatavad andmed

(1) Rahvusvahelise kaitse taotluses esitab taotleja järgmised andmed:

1) ...

(2) Rahvusvahelise kaitse taotluses esitab taotleja enda isikut tõendavate dokumentide, päritoluriigist lahkumise, päritoluriigis kasutatud sidevahendite, reisiteekonna ja Eestisse saabumise kohta järgmised andmed:

1) ...

(3) Rahvusvahelise kaitse taotluses esitab taotleja enda rahvusvahelise kaitse taotlemise põhjuste ja sellega seotud asjaolude kohta järgmised andmed:

1) ...

(4) Rahvusvahelise kaitse taotluses esitab taotleja täiendavalt järgmised andmed:

1) ...

(5) Lisaks käesoleva paragrahvi lõigetes 1–4 nimetatud andmetele kannab ametnik taotlusele järgmised andmed:

1) ...

§ 10. Rahvusvahelise kaitse saaja perekonnaliikme elamisloa taotluses esitatavad andmed

(1) Rahvusvahelise kaitse saaja perekonnaliige esitab elamisloa taotluses järgmised andmed:

1) ...

§ 11 Elamisloa pikendamise taotluses esitatavad andmed

(1) Elamisloa pikendamise taotluses esitab rahvusvahelise kaitse saajajärgmised andmed:
1) ...

(2) Elamisloa pikendamise taotluses esitab rahvusvahelise kaitse saanud välismaalase perekonnaliige järgmised andmed:
1) ...

§ 12. Esindajast teatamine

Kui taotleja volitab rahvusvahelise kaitse taotluse menetluses või elamisloa pikendamise taotluse menetluses pärast taotluse esitamist ennast esindama teise isiku, peab ta Politsei- ja Piirivalveametile viivitamata teatama esindaja nime ja kontaktandmed ning edastama volikirja koopia.

§ 13. Elamisloa pikendamise taotlemisel esitatavad dokumendid

Elamisloa pikendamise taotlemisel esitab taotleja järgmised dokumendid:
1) ...

§ 14. Õigeid andmeid tõendav dokument

Kui taotleja taotleb elamisluba põhjusel, et reisidokumenti või elamisloakaardile kantud andmed on muutunud või ebaõiged, lisab ta elamisloa taotlusele õigeid andmeid tõendava dokumendi.

3. peatükk

Taotluse läbivaatamine

§ 15. Rahvusvahelise kaitse taotluse läbivaatamine

(1) Rahvusvahelise kaitse taotlus vaadatakse läbi, kui selle läbivaatamise eest vastutab Eesti Vabariik, vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusele (EL) 2024/1351, mis käsitleb varjupaiga- ja rändehaldust ning millega muudetakse määruseid (EL) 2021/1147 ja (EL) 2021/1060 ning tunnistatakse kehtetuks määrus (EL) nr 604/2013 (ELT L 2024/1351, 22.05.2024). Rahvusvahelise kaitse taotluse läbivaatamise eest vastutava liikmesriigi määrab Politsei- ja Piirivalveamet.

(2) Politsei- ja Piirivalveamet vaatab rahvusvahelise kaitse taotluse läbi ja otsustab rahvusvahelise kaitse ja elamisloa andmise või selle andmisest keeldumise määruks (EL) 2024/1348 sätestatud tähtaegade jooksul.

(3) Rahvusvahelise kaitse taotluse läbivaatamise tähtaega pikendatakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruks (EL) 2024/1348 (menetluse kohta) sätestatud korras. Rahvusvahelise kaitse taotluse läbivaatamise tähtaja pikendamise, selle põhjuse ja otsuse tegemise uue eeldatava tähtaja teeb Politsei- ja Piirivalveamet taotlejale või tema esindajale kirjalikult teatavaks taotluses märgitud postiaadressil või e-posti aadressil.

§ 16. Elamisloa pikendamise taotluse läbivaatamine

(1) Elamisloa pikendamise või selle pikendamisest keeldumise otsuse teeb Politsei- ja Piirivalveamet kolme kuu jooksul taotluse esitamise päevast arvates, kuid kõige hiljem kümme

päeva enne tähtajalise elamisloa kehtivusaja lõppemist, kui elamisloa pikendamise taotlus on esitatud vähemalt kolm kuud enne tähtajalise elamisloa kehtivusaja lõppemist.

(2) Politsei- ja Piirivalveamet võib käesoleva paragrahvi lõikes 1 sätestatud tähtaega pikendada, kui elamisloa pikendamise taotluses esitatud andmete, taotlusele lisatud dokumentide õigsuse ja taotleja seaduses sätestatud tingimustele vastavuse kontrollimine kestab taotluse läbivaatamiseks sätestatud tähtajast kauem.

(3) Elamisloa pikendamise taotluse läbivaatamise tähtaja igakordsel pikendamisel ei tohi uus tähtaeg ületada käesolevas määruses sätestatud esialgset tähtaega. Taotluse läbivaatamise tähtaja pikendamise, selle põhjuse ja uue tähtaja teeb Politsei- ja Piirivalveamet taotlejale või tema esindajale kirjalikult teatavaks taotluses märgitud postiaadressil või e-posti aadressil.

4. peatükk

Rakendussäte

§ 17. Määruse jõustumine

Määrus jõustub 12. juunil 2026. aastal.

(allkirjastatud digitaalselt)
Igor Taro
siseminister

(allkirjastatud digitaalselt)
Tarmo Miilits
kantsler

SISEMINISTER

MÄÄRUS

2026. a nr

Ajutise kaitse saaja ja tema perekonnaliikme elamisloa taotlemise, andmise ja pikendamise ning kehtetuks tunnistamise kord ning elamisloa taotlemisel esitatavate tõendite ja andmete loetelu ning teise liikmesriiki üleviimisel esitatavate andmete loetelu

Määrus kehtestatakse välismaalasele rahvusvahelise kaitse andmise seaduse § 76 lõike 9 alusel.

1. peatükk **Üldsätted**

§ 1. Toimingute sooritamine

(1) Käesolevas määruses sätestatud toimingud sooritab ajutise kaitse saaja või ajutise kaitse alusel elamisloa pikendamise taotleja ning nende perekonnaliige (edaspidi *taotleja*) isiklikult või seadusliku esindaja kaudu. Need käesolevas määruses sätestatud toimingud, mille nende olemuse tõttu peab sooritama isiklikult, sooritab taotleja isiklikult.

(2) Alaealise või piiratud teovõimega täisealise taotleja eest sooritab käesolevas määruses sätestatud toimingud tema seaduslik esindaja, kui nad viibivad Eestis ja see ei ole vastuolus taotleja õiguste ega huvidega.

(3) Saatjata alaealise eest sooritab käesolevas määruses sätestatud toimingud tema esindaja välismaalasele rahvusvahelise kaitse andmise seaduses sätestatud korras.

(4) Toimingu sooritamisel esitab seaduslik esindaja isikut ja esindusõigust tõendava dokumendi.

§ 2. Isiku tuvastamine või isikusamasuse kontrollimine toimingute sooritamisel

(1) Käesolevas määruses sätestatud toimingute sooritamisel kontrollitakse taotleja isikusamasust isikut tõendavate dokumentide seaduse § 2 lõikes 2 sätestatud dokumendi alusel või tuvastatakse isik välisriigi reisidokumendi alusel.

(2) Kui alla 15-aastasele taotlejale ja saatjata alaealisele ei ole välja antud käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud dokumenti, tuvastatakse tema isik sünnitunnistuse ja seadusliku esindaja ütluste alusel.

(3) Kui elamisloa taotluse esitab isik, kellel ei ole käesoleva paragrahvi lõigetes 1 ja 2 nimetatud dokumente, tuvastatakse tema isik või kontrollitakse isikusamasust muu dokumentaalse tõendi alusel. Tõendi puudumise korral tuvastatakse isik tema või tema seadusliku esindaja ütluste alusel ning taotlust vastuvõttev ametnik teeb taotlusele vastava märke.

§ 3. Taotluse esitamine ja menetlusse võtmine

(1) Ajutise kaitse alusel elamisloa või selle pikendamise taotlus esitatakse Politsei- ja Piirivalveametile.

(2) Elamisloa pikendamise taotlus esitatakse kõige varem kolm kuud enne tähtajalise elamisloa kehtivusaja lõppemist.

(3) Elamisloa pikendamise taotlus esitatakse isiklikult või elektrooniliselt iseteeninduses.

(4) Elamisloa taotlus võetakse menetlusse taotluse Politsei- ja Piirivalveametis vastuvõtmise päeval.

(5) Kui taotleja jätab elamisloa pikendamise taotluses esitamata nõutud andmed, ei esita kõiki nõutud dokumente, kui taotlus ei vasta määruuses sätestatud nõuetele või taotluses on muid puudusi, määrab Politsei- ja Piirivalveamet taotlejale puuduste kõrvaldamiseks mõistliku tähtaja, selgitades, et kui puudusi ei kõrvaldata, jäetakse taotlus läbi vaatamata.

(6) Puuduste kõrvaldamise ajaks taotluse menetlustähtaeg peatub.

§ 4. Taotlusele ja taotlusele lisatavatele dokumentidele ning fotole esitatavad nõuded

(1) Elamisloa taotlus ning elamisloa pikendamise taotlus täidetakse suurtähtedega loetavas kirjas eesti või mõnes muus keeles, milles taotleja suudab end arusaadavaks teha. Elamisloa taotluses ja elamisloa pikendamise taotluses peavad olema esitatud kõik käesolevas määruuses ettenähtud andmed. Taotluse väljad peab täitma tumedas kirjas.

(2) Taotluses peab isiku nimi olema kirjutatud vastavalt taotleja isikut tõendavas dokumendis või reisidokumendis esitatud ladinatähelisele nimekujule.

(3) Kui elamisloa taotluse esitanud isikul puudub käesoleva määruuse § 2 lõigetes 1 ja 2 nimetatud dokument, siis esitatakse taotluses isikunimi ladina tähtedes.

(4) Kui elamisloa pikendamise taotlusele lisatakse dokumendi koopia, kinnitab taotleja oma allkirjaga koopia igal andmetega leheküljel, et koopia vastab originaaldokumendile. Allkirjale lisatakse taotleja nimi ja allkirjastamise kuupäev.

(5) Elamisloa pikendamise taotlusele lisatud foto peab vastama isikut tõendavate dokumentide seaduse alusel valdkonna eest vastutava ministri määruusega kehtestatud isikut tõendava dokumendi väljaandmise taotlemisel fotole esitatavatele nõuetele.

§ 5. Allkirjanäidis

(1) Taotlusele kirjutab vähemalt 15-aastane taotleja allkirjanäidise oma käega. Kui taotleja ei ole võimeline allkirjanäidist kirjutama, jäetakse allkirjanäidis kirjutamata. Taotlust vastuvõttev ametnik teeb taotlusele selle põhjuse kohta märke.

(2) Alla 15-aastase, piiratud teovõimega täisealise või allkirjavõimetu taotleja taotlusel jäetakse allkirjanäidis kirjutamata. 7–14-aastane või piiratud teovõimega täisealine taotleja võib taotlusele allkirjanäidise kirjutada.

(3) Taotleja kirjutab allkirjanäidise tumedas kirjas, mille tähtede joone läbimõõt on soovitatavalt 0,8–1,5 millimeetrit.

(4) Allkirjanäidise kirjutamise nõuet ei kohaldata, kui elamisloa pikendamise taotlus esitatakse elektrooniliselt iseteeninduses.

§ 6. Esitatud andmete õigsuse kinnitamine

(1) Taotleja allkirjastab taotluse iga lehekülje. Allkirjastamisega kinnitab ta, et ta ei ole esitanud taotluses valeandmeid ega lisanud taotlusele võltsitud dokumente.

(2) Kui taotleja ei ole võimeline taotlust allkirjastama, jäetakse vastavad väljad tühjaks. Taotlust vastuvõttev ametnik teeb taotlusele märke väljade tühjaks jätmise põhjuse kohta.

§ 7. Andmete ja dokumentide esitamine

(1) Taotleja on kohustatud andma Politsei- ja Piirivalveametile suulisi ja kirjalikke seletusi, esitama täiendavaid või täpsustavaid andmeid ning kõik tema valduses olevad dokumendid või tõendid, mis omavad elamisloa või elamisloa pikendamise taotluse menetlemisel tähtsust.

(2) Politsei- ja Piirivalveameti kutsel on taotleja kohustatud isiklikult ilmuma Politsei- ja Piirivalveametisse kirjalike või suuliste seletuste andmiseks elamisloa andmise või elamisloa pikendamise aluseks olevate asjaolude kohta.

§ 8. Ärakuulamine ning otsuste ja toimingute teatavaks tegemine

(1) Käesolevas määruses sätestatud toimingud ja haldusaktid tehakse teatavaks taotleja esitatud kontaktandmetel. Kui taotlejal on esindaja, tehakse käesolevas määruses sätestatud toimingud ja haldusaktid teatavaks esindaja esitatud kontaktandmetel.

(2) Elamisloa andmise, pikendamise, elamisloa andmisest või pikendamisest keeldumise otsus tehakse taotlejale või tema esindajale teatavaks kirjalikult posti teel või muul sobival viisil. Kui taotlejal on esindaja tõlgitakse nimetatud otsuse resolutiivosa taotlejale arusaadavasse keelde kirjalikult või suuliselt. Kui taotlejal ei ole esindajat, tõlgitakse nimetatud otsus tervikuna taotlejale kirjalikult või suuliselt talle arusaadavasse keelde.

(3) Politsei- ja Piirivalveamet saadab ajutise kaitse alusel elamisloa saanud välismaalasele tema elamisloa kehtetuks tunnistamise menetluse algatamise kohta kirjaliku teate. Enne elamisloa kehtetuks tunnistamise otsuse tegemist annab Politsei- ja Piirivalveamet välismaalasele võimaluse esitada vastuväiteid ja arvamusi.

(4) Ajutise kaitse alusel elamisloa saanud välismaalase elamisloa kehtetuks tunnistamise otsus tehakse välismaalasele teatavaks kirjalikult rahvastikuregistris registreeritud elukoha andmetel. Kui välismaalasel on esindaja, tehakse otsus teatavaks kirjalikult tema esindajale esindaja esitatud kontaktandmetel.

(5) Käesoleva paragrahvi lõikes 2 nimetatud otsuste teatavaks tegemine loetakse toimunuks, kui taotlejale või tema esindajale on toimetatud kätte kirjalik teade taotleja või tema esindaja esitatud postiaadressil. Käesoleva paragrahvi lõikes 4 nimetatud otsuse teatavaks tegemine loetakse toimunuks, kui välismaalasele on toimetatud kätte kirjalik teade rahvastikuregistris registreeritud elukoha andmetel või kui välismaalase esindajale on toimetatud kätte kirjalik teade esindaja esitatud postiaadressil.

2. peatükk

Elamisloa taotluses ja elamisloa pikendamise taotluses esitatavad andmed ja dokumendid

§ 9. Elamisloa taotluses esitatavad andmed

(1) Elamisloa taotluses esitab taotleja enda kohta järgmised andmed:

- 1) taotleja isikuandmed, sealhulgas eesnimi ja -nimed, perekonnanimi ja -nimed ja muud nimed, mida taotleja kasutab või on kasutanud, sugu, sünniaeg, vanus, kui ei ole teada täpne sünniaeg, Eesti isikukood, kui see on olemas, sünniriik ning perekonnaseis;
- 2) andmed taotleja kodakondsuse või kodakondsuste või nende puudumise kohta, samuti varasemate kodakondsuste kohta;
- 3) andmed taotleja rahvuse või rahvusrühma kuulumise ja usu kohta;
- 4) andmed taotleja keelteoskuse kohta, sealhulgas taotleja emakeel ja võõrkeeled;
- 5) taotleja kontaktandmed Eestis, sealhulgas postiaadress, telefoninumber, e-posti aadress.

(2) Elamisloa taotluses esitab taotleja enda isikut tõendavate dokumentide, päritoluriigist lahkumise ja Eestisse saabumise kohta järgmised andmed:

- 1) andmed taotleja viimase alalise elukoha kohta päritoluriigis, sealhulgas elukoha aadress;
- 2) andmed taotleja päritoluriigist lahkumise aja kohta;
- 3) andmed Eestisse saabumise ja Eestis viibimise kohta, sealhulgas Eestisse saabumise aeg ja riik, kust taotleja Eestisse saabus.

(3) Elamisloa taotluses esitab taotleja enda elamisloa taotlemisega seotud asjaolude kohta järgmised andmed:

- 1) andmed taotleja kriminaalkorras karistamise ja vabadusekaotusega karistamise kohta;
- 2) andmed selle kohta, kas taotleja teenib või on teeninud välisriigi kohustuslikus ajateenistuses, relvajõududes, kaadrisõjaväelasena või luure- või julgeolekuteenistuses, osaleb või on osalenud sõjaväelistes operatsioonides väljaspool Eestit või töötab või on töötanud riiklikes või mitteriiklikes relvastatud organisatsioonides või üksustes;
- 3) andmed selle kohta, kas taotleja on olnud sõjakuriteo ohver või tunnistaja;
- 4) muu teave või märkused, mida taotleja peab vajalikuks oma taotlusele lisada.

(4) Elamisloa taotluses esitab taotleja täiendavalt järgmised andmed:

- 1) andmed taotleja abikaasa, registreeritud elukaaslase või elukaaslase kohta, sealhulgas eesnimi või -nimed, perekonnanimi või -nimed, sugu, kodakondsus, sünniaeg või vanus, kui täpne sünniaeg ei ole teada, ja Eesti isikukood, kui see on olemas;
- 2) taotleja teiste perekonnaliikmete isikuandmed, sealhulgas seos taotlejaga, eesnimi või -nimed, perekonnanimi või -nimed, sugu, kodakondsus ja sünniaeg või vanus, kui täpne sünniaeg ei ole teada;
- 4) andmed taotlusele lisatud dokumentide ja tõendite või nende puudumise kohta, sealhulgas dokumendi või tõendi nimetus, võimaluse korral selle väljaandja, number ja väljaandmise aeg.

(5) Lisaks käesoleva paragrahvi lõigetes 1–4 nimetatud andmetele kannab ametnik taotlusele järgmised andmed:

- 1) taotluse andmed, sealhulgas registreerimise kuupäev ja kellaaeg, taotluse registreerimisnumber, taotluse vastu võtnud ametiasutus;
- 2) taotluse allkirjastanud isiku või taotleja seadusjärgse esindaja eesnimi või -nimed, perekonnanimi või -nimed, seos taotlejaga ning kontaktandmed, sealhulgas postiaadress, telefoninumber ja e-posti aadress;
- 3) taotluse vastu võtnud ja täitnud ametniku andmed, sealhulgas ees- ja perekonnanimi või -nimed ning ametikoht.

§ 10. Elamisloa pikendamise taotluses esitatavad andmed

Elamisloa pikendamise taotluses esitab taotleja järgmised andmed:

- 1) taotleja isikuandmed, sealhulgas eesnimi või -nimed, perekonnanimi või -nimed, sugu, sünniaeg, Eesti isikukood, sünniriik, kodakondsus või kodakondsused või kodakondsus puudumine;
- 2) taotleja elukoha ja kontaktandmed, sealhulgas elukoha aadress, telefoninumber ja e-posti aadress;
- 3) andmed selle kohta, kas taotleja on olnud sõjakuriteo ohver või tunnistaja;
- 4) muu teave või märkused, mida taotleja peab vajalikuks oma elamisloa pikendamise taotlusele lisada.

§ 11. Elamisloa pikendamise taotlemisel esitatavad dokumendid

Elamisloa pikendamise taotlemisel esitab taotleja järgmised dokumendid:

- 1) taotlus;
- 2) taotleja isikut tõendav dokument;
- 3) foto.

3. peatükk

Taotluse läbivaatamine

§ 12. Elamisloa taotluse läbivaatamine

(1) Politsei- ja Piirivalveamet vaatab taotleja esitatud elamisloa taotluse läbi ja otsustab elamisloa andmise või andmisest keeldumise kahe kuu jooksul elamisloa taotluse esitamise päevast arvates.

(2) Politsei- ja Piirivalveamet võib põhjendatud vajaduse korral pikendada käesoleva paragrahvi lõikes 1 sätestatud tähtaega, kui elamisloa taotluses esitatud andmete, taotlusele lisatud dokumentide õigsuse ja taotleja seaduses sätestatud tingimustele vastavuse kontrollimine kestab taotluse läbivaatamiseks sätestatud tähtajast kauem.

(3) Elamisloa taotluse läbivaatamise tähtaja pikendamisel ei tohi uus tähtaeg ületada käesolevas määruses sätestatud esialgset tähtaega. Elamisloa taotluse läbivaatamise tähtaja pikendamise, selle põhjuse ja otsuse tegemise uue eeldatava tähtaja teeb Politsei- ja Piirivalveamet taotlejale või tema esindajale kirjalikult teatavaks taotluses märgitud postiaadressil või e-posti aadressil.

§ 13. Piiril esitatud elamisloa taotluse läbivaatamine

(1) Piiril esitatud elamisloa taotluse vaatab läbi Politsei- ja Piirivalveamet.

(2) Pärast elamisloa taotlemisega seotud toimingute läbiviimist piiril toimetatakse taotleja rahvusvahelise kaitse taotlejate majutuskeskusesse või Sotsiaalministeeriumi määratud kohta ning elamisloa taotlus koos kõikide taotlejalt hoiule võetud asjade ja dokumentidega edastatakse viivitamata menetlemiseks.

§ 14. Elamisloa pikendamise taotluse läbivaatamine

(1) Elamisloa pikendamise või selle pikendamisest keeldumise otsuse teeb Politsei- ja Piirivalveamet kahe kuu jooksul taotluse esitamise päevast arvates, kuid kõige hiljem kümme päeva enne tähtajalise elamisloa kehtivusaja lõppemist.

(2) Politsei- ja Piirivalveamet võib käesoleva paragrahvi lõikes 1 sätestatud tähtaega pikendada, kui elamisloa pikendamise taotluses esitatud andmete, taotlusele lisatud dokumentide õigsuse ja taotleja seaduses sätestatud tingimustele vastavuse kontrollimine kestab taotluse läbivaatamiseks sätestatud tähtajast kauem.

(3) Elamisloa pikendamise taotluse läbivaatamise tähtaja igakordsel pikendamisel ei tohi uus tähtaeg ületada käesolevas määruses sätestatud esialgset tähtaega. Taotluse läbivaatamise tähtaja pikendamise, selle põhjuse ja uue tähtaja teeb Politsei- ja Piirivalveamet taotlejale või tema esindajale kirjalikult teatavaks taotluses märgitud postiaadressil või e-posti aadressil.

4. peatükk

Teise liikmesriiki üleviimine

§ 15. Teise liikmesriiki üleviimisel esitatavate andmete loetelu

Taotleja üleviimisel teise Euroopa Liidu liikmesriiki esitab Politsei- ja Piirivalveamet teisele Euroopa Liidu liikmesriigile järgmised andmed ja tõendid:

- 1) taotleja nimi;
- 2) taotleja sünniaeg- ja koht;
- 3) taotleja sugu;
- 4) taotleja kodakondsus;
- 5) taotleja foto;
- 6) andmed taotleja perekonnaliikmete kohta teises liikmesriigis;
- 7) dokument, mis tõendab taotleja nõusolekut tema üleviimiseks.

5. peatükk

Rakendussäte

§ 16. Määruse jõustumine

Määrus jõustub 12. juunil 2026. aastal.

(allkirjastatud digitaalselt)

Igor Taro
siseminister

(allkirjastatud digitaalselt)

Tarmo Miilits
kantsler

SISEMINISTER

MÄÄRUS

2026. a nr

Kinnipidamiseks loa saamise taotluses esitatavate andmete ja tõendite loetelu

Määrus kehtestatakse väljasõidukohustuse ja sissesõidukeelu seaduse § 23 lõike 7 alusel.

§ 1. Rahvusvahelise kaitse taotleja kinnipidamiseks loa saamise taotluses esitatavate andmete ja tõendite loetelu

Politsei- ja Piirivalveamet või Kaitsepolitseiamet esitab halduskohtule rahvusvahelise kaitse taotleja kinnipidamiseks vähemalt järgmised andmed ja tõendid:

1) ...

§ 2. Eestis viibimisalusetas viibiva välismaalase kinnipidamiseks loa saamise taotluses esitatavate andmete ja tõendite loetelu

Politsei- ja Piirivalveamet või Kaitsepolitseiamet esitab halduskohtule Eestis viibimisalusetas viibiva välismaalase kinnipidamiseks vähemalt järgmised andmed ja tõendid:

1) ...

§ 3. Välismaalase kinnipidamiseks loa saamise taotluses esitatavate andmete ja tõendite loetelu massilisest sisserändest põhjustatud hädaolukorras

Politsei- ja Piirivalveamet või Kaitsepolitseiamet esitab halduskohtule massilisest sisserändest põhjustatud hädaolukorras välismaalase kinnipidamiseks vähemalt järgmised andmed ja tõendid:

1) ...

§ 4. Määruse jõustumine

Käesolev määrus jõustub 12. juunil 2026. aastal.

(allkirjastatud digitaalselt)

Igor Taro
siseminister

(allkirjastatud digitaalselt)

Tarmo Miilits
kantsler

SISEMINISTER

MÄÄRUS

2026. a nr

Rahvusvahelise kaitse taotleja tunnistuse vorm ja sellele kantavate andmete loetelu

Määrus kehtestatakse välismaalasele rahvusvahelise kaitse andmise seaduse § 37 lõike 5 alusel.

§ 1. Rahvusvahelise kaitse taotleja tunnistusele kantavate andmete loetelu

(1) Rahvusvahelise kaitse taotleja tunnistusele kantakse järgmised andmed:

- 1) rahvusvahelise kaitse taotleja ees- ja perekonnanimi või -nimed;
- 2) rahvusvahelise kaitse taotleja isikukood;
- 3) rahvusvahelise kaitse taotleja sünniaeg;
- 4) rahvusvahelise kaitse taotleja kodakondsus või kodakondsused;
- 5) rahvusvahelise kaitse taotleja elukoht;
- 6) rahvusvahelise kaitse taotleja foto ja allkiri;
- 7) rahvusvahelise kaitse taotleja õigus töötada ja töötamise algusaeg;
- 8) tunnistuse väljaandja ja kehtivusaeg;
- 9) tunnistuse seerianumber.

(2) Käesoleva paragrahvi lõike 1 punktis 6 nimetatud foto peab vastama isikut tõendavate dokumentide seaduse alusel valdkonna eest vastutava ministri määrusega kehtestatud isikut tõendava dokumendi väljaandmise taotlemisel fotole esitatavatele nõuetele.

§ 2. Rahvusvahelise kaitse taotleja tunnistuse vorm

Rahvusvahelise kaitse taotlejale väljastatakse tunnistus, mille vorm on esitatud käesoleva määruse lisas.

§ 3. Määruse jõustumine

Käesolev määrus jõustub 12. juunil 2026. aastal.

(allkirjastatud digitaalselt)

Igor Taro
siseminister

(allkirjastatud digitaalselt)

Tarmo Miilits
Kantsler

Lisa Rahvusvahelise kaitse taotleja tunnistuse vorm

SISEMINISTER

MÄÄRUS

2026. a nr

Rahvusvahelise kaitse andmise registri põhimäärus

Määrus kehtestatakse välismaalasele rahvusvahelise kaitse andmise seaduse § 105 lõike 1 alusel.

1. peatükk Üldsätted

§ 1. Andmekogu nimetus

Andmekogu ametlik nimetus on rahvusvahelise kaitse andmise register (edaspidi *andmekogu*). Andmekogu ametlik lühend on RAKS.

§ 2. Andmekogu pidamise eesmärk

Andmekogu pidamise eesmärk on välismaalasele rahvusvahelise kaitse andmise seaduse alusel rahvusvahelise kaitse staatuse ja elamisloa taotluse esitanud ja nimetatud staatuse ja elamisloa saanud isikute isikuandmete ning nimetatud seaduse alusel läbiviidud rahvusvahelise kaitse menetluse või ajutise kaitse menetlusega seotud andmete ning kohanemisprogrammiga seotud toimingute andmete töötlemine.

§ 3. Andmekogu vastutav ja volitatud töötleja

(1) Andmekogu vastutav töötleja on Politsei- ja Piirivalveamet (edaspidi *vastutav töötleja*).

(2) Andmekogu volitatud töötleja on Siseministeeriumi infotehnoloogia- ja arenduskeskus (edaspidi *volitatud töötleja*).

§ 4. Vastutava ja volitatud töötleja ülesanded

(1) Vastutav töötleja:

- 1) vastutab andmekogu toimingute õiguspärasuse eest;
- 2) tagab andmekogu pidamise õigusaktides sätestatud nõuete järgi;
- 3) tagab õigustatud isikutele juurdepääsu andmekogule;
- 4) vastutab andmekogu andmete nõuetekohase väljastamise eest;
- 5) tagab koos volitatud töötlejaga organisatsiooniliste ja tehniliste meetmete abil andmekogu andmete tervikluse, andmekogu andmete kaitse ja säilimise;
- 6) vastutab koos volitatud töötlejaga isikuandmete töötlemise nõuete täitmise eest;
- 7) korraldab koos volitatud töötlejaga andmekogu arendamist;
- 8) peab arvestust andmete andmekogusse kandmise aja, andmekogu andmete väljastamise aja, andmekoosseisu, andmeandjate ja andmesaajate üle;
- 9) tagab andmesubjekti ja Andmekaitse Inspeksiooni isikuandmetega seotud rikkumisest teavitamise.

(2) Volitatud töötaja:

- 1) tagab andmekogu pidamise õigusaktides sätestatud nõuete järgi ning andmekogu andmete kustutamise ja arhiveerimise tehnilise võimekuse;
- 2) tagab vastutavale töötlejale andmekogu andmete nõuetekohase väljastamise;
- 3) tagab andmekogu küberturvalisuse, sealhulgas andmekogu andmete käideldavuse, terviklikkuse ja konfidentsiaalsuse, õigusaktides sätestatud nõuete järgi;
- 4) vastutab koos vastutava töötlejaga isikuandmete töötlemise nõuete täitmise eest;
- 5) arendab andmekogu vastutavalt töötlejalt saadud ettepanekute järgi ning teeb ise ettepanekuid andmekogu arendamiseks;
- 6) tagab andmekogu majutamiseks vajaliku infotehnoloogilise keskkonna ja selle tehnilise valmisoleku;
- 7) tagab teenuseintsidentide käsitlemise.

§ 5. Andmekogu andmete õiguslik tähendus

Digitaalsetel andmekogu kaartidel (edaspidi *andmekogu kaart*) olevatel andmetel on informatiivne tähendus ja paberil toimikutes (edaspidi *menetlustoimik*) olevatel alusdokumentidel on õiguslik tähendus.

2. peatükk

Andmekogu ülesehitus ja andmekogu pidamise nõuded

§ 6. Andmekogu pidamise viis ja koosseis

- (1) Andmekogu peetakse ühetasandilise infotehnoloogilise andmekoguna ja paberil toimikutena (edaspidi *menetlustoimik*).
- (2) Andmekogu koosseisu kuuluvad:
 - 1) digitaalsed andmekogu kaardid;
 - 2) menetlustoimikud;
 - 3) andmekoguarhiiv.

§ 7. Andmekogus töödeldavate andmete kaitse

- (1) Andmekogus töödeldavate andmete käideldavuse, tervikluse ja konfidentsiaalsuse tagamiseks rakendatakse vastavaid organisatsioonilisi, füüsilisi ja infotehnoloogilisi turvameetmeid.
- (2) Andmekogu andmete turbeaste on kõrge (H) ja andmekogu turvaklass on K3T3S3.

§ 8. Taustakontrolli infosüsteem

Andmekogu alamsüsteem on taustakontrolli infosüsteem, mille andmete turvaklass on

3. peatükk

Andmekogusse kantavad andmed

§ 9. Taustakontrolli andmed

Rahvusvahelise kaitse taotleja (edaspidi *taotleja*) kohta kantakse taustakontrolli infosüsteemi:

- 1) isikuandmed, sealhulgas eesnimi või -nimed, perekonnanimi või -nimed ja muud nimed, mida taotleja kasutab või on kasutanud, sugu, sünniaeg ja -koht ning vanus, kui ei ole teada täpne sünniaeg;
- 2) kodakondsus või kodakondsused ja varasemad kodakondsused;
- 3) isikut tõendavate dokumentide andmed;
- 4) foto ja daktüloskopeerimisel kogutud andmed;
- 5) andmed taotleja päritoluriigist lahkumise, reisiteekonna, teistes riikides elamise, viibimise ja peatumise kohta ning kavandatud sihtriik;
- 6) andmed rahvusvahelise kaitse saamise sooviavalduse kohta;
- 7) andmed varasemate rahvusvahelise kaitse taotluste või muude kaitsetaotluste kohta;
- 8) tervises seisundi ja haavatavuse andmed;
- 9) menetlusliku eritagatise ja vastuvõtu erivajaduse andmed;
- 10) andmed selle kohta, kas taotleja perekonnaliikmed viibivad mõne teise Euroopa Liidu liikmesriigi territooriumil;
- 11) ebaseadusliku saabumise või sisenemise põhjus;
- 11) teave pärigutabamuste kohta;
- 12) teave koostöökohustuse täitmise kohta;
- 13) muu asjakohane teave, seal hulgas teave selle kohta, kas taotleja võib olla inimkaubanduse ohver või on talle osutatud abi välispiiri ebaseaduslikuks ületamiseks.

§ 10. Rahvusvahelise kaitse taotleja andmed

Taotleja kohta kantakse andmekogusse järgmised andmed:

- 1) isikuandmed, sealhulgas eesnimi või -nimed, perekonnanimi või -nimed ja muud nimed, mida taotleja kasutab või on kasutanud, sugu, sünniaeg, vanus, kui ei ole teada täpne sünniaeg, Eesti ja päritoluriigi isikukood, kui need on olemas, sünniriik, perekonnaseis;
- 2) taotleja kontaktandmed, sealhulgas kontaktaadress (tänav või talu, maja- ja korterinumbr, küla või alev või linn, vald, maakond, sihtnumber), e-posti aadress ja telefoninumber;
- 3) foto ja allkirjanäidis;
- 4) daktüloskopeerimisel kogutud andmed;
- 5) DNA-proovide analüüsil saadud andmed;
- 6) kodakondsus või kodakondsused ja varasemad kodakondsused ning kodakondsuse puudumine;
- 7) ;
- 8) usk, rahvus või rahvusrühm;
- 9) andmed selle kohta, kas taotleja on täisealine ning kas ta saabus Eestisse ja viibib Eestis üksi, ilma vanema, eestkostja või muu seadusliku esindajata;
- 10) keelteoskus;
- 11) andmed taotleja hariduse ja viimase töökoha kohta;
- 12) taotleja elulugu kirjeldavad andmed;
- 13) isikut tõendavate dokumentide andmed;
- 14) viimase alalise elukoha andmed päritoluriigis, sealhulgas riik, piirkond, aadress;
- 15) andmed taotleja Eestisse saabumise ja Eestis viibimise ning Eestis elavate sugulaste ja tuttavate kohta;
- 16) andmed taotleja päritoluriigist lahkumise, reisiteekonna, teistes riikides elamise, viibimise ja peatumise kohta ning kavandatud sihtriik;
- 17) andmed varasemate rahvusvahelise kaitse taotluste või muude kaitsetaotluste kohta;
- 18) andmed päritoluriigist lahkumise ning elamisloa taotlemise põhjuste kohta, sealhulgas põhjuste kohta, mis takistavad või võivad takistada taotleja tagasipöördumist päritoluriiki;
- 19) andmed taotleja organisatsioonilise kuuluvuse kohta;
- 20) andmed taotleja kriminaalkorras karistamise ja vabadusekaotusega karistamise kohta;

- 21) andmed taotleja sõjaväeteenistuse kohta, sealhulgas teenistuse kohta kaadrisõjaväelasena välisriigi relvajõududes;
- 22) andmed selle kohta, kas taotleja töötab või on varem töötanud mõne riigi luure- või julgeolekuteenistuses või teinud nendega kaastööd;
- 23) andmed taotleja dessantoperatsioonideks, diversiooni või sabotaaži alal eriväljaõppe või -ettevalmistuse saamise kohta;
- 24) andmed taotleja osalemise kohta karistusoperatsioonides tsiviilelanikkonna vastu;
- 25) andmed taotleja osalemise kohta sõjaväelistes operatsioonides teiste riikide territooriumil;
- 26) andmed taotleja tervises seisundi ja varem põetud või taotlemise ajal põetavate haiguste kohta;
- 27) andmed taotlusele lisatavate dokumentide ja tõendite või nende puudumise kohta;
- 28) muu teave või märkused, mida taotleja peab vajalikuks esitada.

§ 11. Taotleja abikaasa, registreeritud elukaaslase või elukaaslase ning teiste perekonnaliikmete andmed

Rahvusvahelise kaitse taotlemisel kantakse taotleja abikaasa, registreeritud elukaaslase või elukaaslase ning teiste perekonnaliikmete kohta andmekogusse järgmised andmed või märkused nende puudumise kohta:

- 1) abikaasa, registreeritud elukaaslase või elukaaslase isikuandmed, sealhulgas eesnimi või -nimed, perekonnanimi või -nimed, muud nimed, mida taotleja abikaasa, registreeritud elukaaslane või elukaaslane kasutab või on kasutanud, sugu, sünniaeg, vanus, kui ei ole teada täpne sünniaeg, Eesti isikukood, kui see on olemas, sünniriik, kodakondsus või kodakondsused, rahvus või rahvusrühm, keelteoskus, abielu sõlmimise, kooselu registreerimise või kooselu alguse aeg, asukohariik, esitatud rahvusvahelise kaitse taotluse ja elukoha andmed;
- 2) teiste perekonnaliikmete isikuandmed, sealhulgas seos taotlejaga, eesnimi või -nimed, perekonnanimi või -nimed, sugu, sünni- ja surmaaeg, vanus, kui ei ole teada täpne sünniaeg, sünniriik, kodakondsus või kodakondsused, perekonnaseis, laste arv, asukohariik, esitatud rahvusvahelise kaitse taotluse ja elukoha andmed.

§ 12. Rahvusvahelise kaitse saanud välismaalase perekonnaliikme elamisloa taotluse ja selle menetlemise andmed

(1) Rahvusvahelise kaitse saanud välismaalase perekonnaliikme kohta kantakse andmekogusse käesoleva määruse § 11 punktides 1–6, 8–15 ja 17–28 loetletud andmed.

(2) Lisaks käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud andmetele kantakse andmekogusse perekonnaliikme abikaasa või registreeritud elukaaslase isikuandmed, sealhulgas eesnimi või -nimed, perekonnanimi või -nimed, sugu, sünniaeg, vanus, kui ei ole teada täpne sünniaeg, Eesti isikukood, kui see on olemas, sünniriik, kodakondsus või kodakondsused, abielu sõlmimise või kooselu registreerimise aeg, või teise perekonnaliikme isikuandmed, sealhulgas seos taotlejaga, eesnimi või -nimed, perekonnanimi või -nimed, sugu, sünniaeg, vanus, kui ei ole teada täpne sünniaeg, sünniriik, kodakondsus või kodakondsused.

§ 13. Rahvusvahelise kaitse taotluse ja selle menetluse andmed

Rahvusvahelise kaitse taotluse ja selle menetluse kohta kantakse andmekogusse täiendavalt järgmised andmed:

- 1) taotluse andmed, sealhulgas registreerimise kuupäev ja kellaaeg, taotluse number, taotluse registreerinud ametiasutus, ametniku ees- ja perekonnanimi või -nimed ning ametikoht;
- 2) andmed pärast rahvusvahelise kaitse taotluse esitamist läbiviidud toimingute kohta;

- 3) andmed Politsei- ja Piirivalveametile edastatavate dokumentide kohta, kui taotlus võeti vastu piiril;
- 4) taotluse vastuvõtmise juures viibinud taotleja volitatud esindaja, seadusjärgse esindaja või muu isiku ees- ja perekonnanimi või -nimed ning kontaktandmed, sealhulgas postiaadress, kontakttelefon ja e-posti aadress;
- 5) taotluse vastuvõtmisel osalenud tõlgi ees- ja perekonnanimi või -nimed ning kontaktandmed, sealhulgas postiaadress, kontakttelefon ja e-posti aadress, ning andmed vahendatud keele kohta;
- 6) taotluse täitnud ja vastu võtnud ametniku ees- ja perekonnanimi või -nimed ning ametikoht;
- 7) andmed taotleja tunnistuse, selle väljastamise ja kehtetuks tunnistamise kohta;
- 8) andmed taotleja küsitluste kohta;
- 9) küsitlusel viibinud taotleja esindaja, seadusjärgse esindaja või muu isiku ees- ja perekonnanimi või -nimed ning kontaktandmed, sealhulgas postiaadress, kontakttelefon ja e-posti aadress;
- 10) küsitlusel osalenud tõlgi ees- ja perekonnanimi või -nimed ning kontaktandmed, sealhulgas postiaadress, kontakttelefon ja e-posti aadress, ning andmed tõlgi vahendatud keele kohta;
- 11) andmed taotleja suhtes kohaldatavate liikumisvabaduse piirangu või kinnipidamise alternatiivi kohta;
- 12) andmed Politsei- ja Piirivalveameti otsuse ja lahkumisettekirjutuse kohta;
- 13) andmed Politsei- ja Piirivalveameti otsuse edasikaebamise kohta;
- 14) andmed kohtuotsuse edasikaebamise kohta;
- 15) andmed isiku Eestist lahkumise kohta;
- 16) andmed isiku välislepingu või Euroopa Liidu õigusaktide alusel toimunud üleviimise ja vastuvõtmise kohta;
- 17) andmed taotleja kinnipidamise kohta;
- 18) andmed taotleja kohanemisprogrammis osalemise kohta.

§ 14. Ajutise kaitse alusel elamisloa taotleja andmed

(1) Ajutise kaitse alusel elamisloa taotleja (edaspidi *ajutise kaitse saaja*) kohta kantakse andmekogusse käesoleva määruse § 11 punktides 1–3, 6–15 ja 20–28 ning § 14 punktides 1, 3–6, 8–10 ja 14–16 loetletud andmed.

(2) Lisaks käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud andmetele kantakse ajutise kaitse saaja kohta andmekogusse järgmised andmed:

- 1) andmed ajutise kaitse saaja päritoluriigist lahkumise aja kohta;
- 2) abikaasa, registreeritud elukaaslase või elukaaslase isikuandmed, sealhulgas eesnimi või -nimed, perekonnanimi või -nimed, muud nimed, mida taotleja abikaasa, registreeritud elukaaslane või elukaaslane kasutab või on kasutanud, sugu, sünniaeg, vanus, kui ei ole teada täpne sünniaeg, Eesti isikukood, kui see on olemas, sünniriik, kodakondsus või kodakondsused ja kodakondsuse puudumine, rahvus või rahvusrühm, keelteoskus, abielu sõlmimise, kooselu registreerimise või kooselu alguse aeg, asukohariik ja elukoha aadress;
- 3) teiste perekonnaliikmete isikuandmed, sealhulgas seos ajutise kaitse saajaga, eesnimi või -nimed, perekonnanimi või -nimed, sugu, sünni- ja surmaaeg, vanus, kui ei ole teada täpne sünniaeg, sünniriik, kodakondsus või kodakondsused ja kodakondsuse puudumine, perekonnaseis, laste arv, asukohariik ja elukoha aadress.

§ 15. Ajutise kaitse alusel esitatud elamisloa taotluse ja selle menetluse andmed

Ajutise kaitse alusel esitatud elamisloa taotluse ja selle menetluse kohta kantakse andmekogusse täiendavalt järgmised andmed:

- 1) andmed pärast ajutise kaitse alusel esitatud elamisloa taotluse esitamist läbiviidud toimingute kohta;

- 2) andmed ajutise kaitse saajale tema elamisloa taotluse menetlusse võtmist kinnitava tõendi väljastamise kohta;
- 3) andmed Eestist teise Euroopa Liidu liikmesriiki üleviimise ja selleks nõusoleku andmise kohta;
- 4) andmed Politsei- ja Piirivalveameti otsuse ja lahkumise ettekirjutuse kohta;
- 5) andmed Politsei- ja Piirivalveameti otsuse edasikaebamise kohta.

§ 16. Rahvusvahelise kaitse alusel elamisloa pikendamise taotleja ja perekonnaliikme elamisloa pikendamise taotleja ning taotluse menetluse andmed

(1) Rahvusvahelise kaitse alusel elamisloa pikendamise taotleja ja perekonnaliikme elamisloa pikendamise taotleja kohta kantakse andmekogusse järgmised andmed:

- 1) isikuandmed, sealhulgas eesnimi või -nimed, perekonnanimi või -nimed, sugu, sünniaeg, Eesti isikukood, sünniriik;
- 2) taotleja kontaktandmed, sealhulgas postiaadress, telefoninumber ja e-posti aadress;
- 3) foto ja allkirjanäidis;
- 4) kodakondsus või kodakondsused või kodakondsuse puudumine;
- 5) isikut tõendavate dokumentide andmed;
- 6) andmed rahvusvahelise kaitse või perekonnaliikme elamisloa pikendamisega seotud asjaolude kohta;
- 7) andmed taotleja kriminaalkorras karistamise kohta.

(2) Elamisloa pikendamise taotluse menetluse kohta kantakse andmekogusse täiendavalt järgmised andmed:

- 1) taotluse andmed, sealhulgas registreerimise kuupäev ja taotluse number;
- 2) taotluse vastuvõtnud ametniku ees- ja perekonnanimi või -nimed ning ametikoht;
- 3) andmed Politsei- ja Piirivalveameti otsuse ja lahkumise ettekirjutuse kohta;
- 4) andmed Politsei- ja Piirivalveameti otsuse edasikaebamise kohta;
- 5) andmed kohtuotsuse edasikaebamise kohta;
- 6) andmed taotleja kohanemisprogrammis osalemise kohta.

§ 17. Taotleja ning ajutise kaitse või rahvusvahelise kaitse alusel elamisloa saanud välismaalase kohanemisprogrammis osalemise andmed

Kohanemisprogrammis osalema suunatud taotleja ning ajutise kaitse või rahvusvahelise kaitse alusel elamisloa saanud välismaalase kohta kantakse andmekogusse järgmised andmed:

- 1) kohanemisprogrammis osalema suunamise aeg;
- 2) uuesti kohanemisprogrammis osalema suunamise aeg;
- 3) isiku kohanemisprogrammis osalemise avalduse registreerimise aeg;
- 4) isiku kohanemisprogrammis mitteosalemise avalduse registreerimise aeg;
- 5) andmed kohanemisprogrammi moodulites ja keeleõppes osalemise õiguse kohta;
- 6) andmed kohanemisprogrammi moodulites ja keeleõppes osalemise, mitteosalemise ja nende läbimise kohta ning nendes osalemise ja nende läbimise aeg.

4. peatükk

Andmete kandmine andmekogusse

§ 18. Andmeandja

Andmekogusse andmeandjateks on:

- 1) vastutav töötaja;
- 2) Sotsiaalministeerium, rahvusvahelise kaitse taotlejate majutuskeskus ja kinnipidamiskeskus;

- 3) kinnipidamisasutused;
- 4) rahvusvahelise kaitse taotleja ja rahvusvahelise kaitse saaja;
- 5) rahvusvahelise kaitse saanud välismaalane, kes taotleb enda või oma seaduslikult esindatava kohanemisprogrammis osalema suunamist või mittesuunamist;
- 6) automaatse biomeetrilise isikutuvastuse süsteem – välismaalase biomeetrilised andmed;
- 7) karistusregister – karistusandmed;
- 8) Eestis seadusliku aluseta viibivate ja viibinud välismaalaste andmekogu – Eestis ebaseadusliku viibimise ja Eestist lahkuma kohustamise menetlusega seotud andmed;
- 9) elamislubade ja töölubade register – välismaalase Eestis elamise ja töötamise menetlusega seotud andmed;
- 10) infosüsteem POLIS – süüteo menetluse, ennetava tegevuse, otsimise ja jälitusmenetluse andmestiku andmed;
- 11) piirikontrolli infosüsteem – piiriületusega seotud andmed;
- 12) riiki sisenemise ja riigist lahkumise süsteem – automaatkalkulaatori andmed ja välismaalase isikliku toimikuga ning sellega seotud riiki sisenemise ja riigist lahkumise andmestikuga või andmestikega ning sisenemiskeeluandmestikuga seotud andmed;
- 13) Schengeni infosüsteemi riiklik register – loovutamise või väljaandmise eesmärgil tagaotsitava isiku andmed, välismaalase suhtes kohaldatud sissesõidukeelu andmed, lahkumisettekirjutuse või kohtulahendiga pandud lahkumiskohustuse andmed, kadunud isiku või sellise isiku andmed, kes on vaja tema enda turvalisuse huvides või kaitseks ohu eest ajutiselt paigutada turvalisse kohta, tagaotsitava tunnistaja ja süüdistatava või süüdimõistetu andmed, andmed isiku, dokumendiplangi ja isikut tõendava dokumendi kohta varjatud, küsitlus- või erikontrolli teostamiseks ning varastatud, ebaseaduslikult omastatud või kaotatud dokumendiplangi ja kehtetuks tunnistatud isikut tõendava dokumendi andmed, mis on kantud Schengeni infosüsteemi riiklikusse registrisse arestimise, konfiskeerimise või kriminaalmenetluses asitõendi tagamiseks;
- 14) Euroopa reisiinfo ja -lubade süsteem – välismaalase reisiloo andmed;
- 15) sissesõidukeeldude riiklik register – välismaalase suhtes kohaldatud sissesõidukeelu andmed;
- 16) Euroopa Liidu ühtne viisainfosüsteem – lühiajalise viisa menetlusega seotud andmed;
- 17) viisaregister – välismaalase Eestis ajutise viibimise menetlusega seotud andmed;
- 18) välismaalase lühiajalise Eestis töötamise registreerimise andmekogu – välismaalase lühiajalise Eestis töötamise menetlusega seotud andmed;
- 19) Interpoli andmebaasid – isikuandmed ning varastatud või kaotatud reisidokumendi andmed;
- 20) Euroopa karistusregistrite infosüsteem – karistusandmed;
- 21) Eurodac-süsteem – Eurodac-süsteemi taotleja kohta salvestatud andmed;
- 22) kohanemisprogrammi andmekogu – käesoleva määruse § 18 punktides 3–6 nimetatud andmed.

§ 19. Andmekogudevaheline andmevahetus

Andmekogu vastutaval töötajal on lubatud seadusega või seaduse alusel kehtestatud õigusaktiga talle pandud ülesannete täitmiseks esitada päringuid teistesse riigi või kohaliku omavalitsuse andmekogudesse ja saada sealt andmeid.

§ 20. Andmete andmekogusse kandmise alusdokumendid

Andmete andmekogusse kandmise alusdokumendid on:

- 1) rahvusvahelise kaitse ja elamisloa taotlus, elamisloa taotlus ajutise kaitse alusel, rahvusvahelise kaitse saaja perekonnaliikme elamisloa taotlus, elamisloa pikendamise taotlus

ja rahvusvahelise kaitse alusel antud või perekonnaliikme elamisloa kehtetuks tunnistamise taotlus ning neile lisatud dokumendid;

- 2) viisa ja elamisloa andmise, pikendamise ja kehtetuks tunnistamise taotlus, elamisloa andmete välisriigi reisidokumenti kandmise taotlus ning neile lisatud dokumendid;
- 3) Politsei- ja Piirivalveameti tõend taotlejalt hoiule võetud isikut tõendavate dokumentide, asjade või muude dokumentide ja tõendite kohta;
- 4) taotleja esitatud tõendid ja dokumendid;
- 5) muu füüsilise või juriidilise isiku esitatud dokumendid või muud tõendid;
- 6) taotleja küsitluste helisalvestised ja protokollid ning muude toimingute protokollid;
- 7) välislepingust või Euroopa Liidu õigusaktidest tulenevate toimingute kohta esitatud või koostatud dokumendid;
- 8) Euroopa Liidu Nõukogu ja Vabariigi Valitsuse otsus ajutise kaitse kohaldamise kohta ning Euroopa Liidu Nõukogu otsus ajutise kaitse lõppemise kohta;
- 9) Politsei- ja Piirivalveameti otsus liikumisvabaduse piiramise või kinnipidamise alternatiivide kohaldamise kohta ning dokumendid nende meetmete järgimise kohta;
- 10) Politsei- ja Piirivalveameti taotlejale antud luba elada väljaspool majutuskeskust või Sotsiaalkindlustusameti määratud kohta;
- 11) dokumendid taotleja viibimise kohta Politsei- ja Piirivalveameti majutuskohas, kinnipidamisasutuses või kinnipidamiskeskuses;
- 12) Politsei- ja Piirivalveameti haldusakt elamisloa taotluse menetlemise peatamise või lõpetamise, elamisloa andmise või selle andmisest keeldumise ja rahvusvahelise kaitse ära võtmise ja elamisloa kehtetuks tunnistamise ning elamisloa pikendamise ja pikendamisest keeldumise kohta;
- 13) dokumendid Politsei- ja Piirivalveameti otsuste edasikaebamise ja jõustunud kohtuotsuste kohta;
- 14) jõustunud kohtuotsus isiku kriminaalkorras karistatuse kohta;
- 15) dokumendid välismaalase Eestist lahkumise või ettekirjutuse sundtäitmise kohta;
- 16) dokumendid välismaalase kohaliku omavalitsuse üksusesse elama asumise kohta;
- 17) perekonnaseisuosakonna või kohaliku omavalitsuse üksuse teatis isiku surma kohta;
- 18) Sotsiaalkindlustusameti ja kohaliku omavalitsuse üksuse vaheline leping rahvusvahelise kaitse saaja kohaliku omavalitsuse üksusesse elama asumise kohta;
- 19) Eesti Vabariigi ja välisriigi väljastatav isikut tõendav dokument;
- 20) isiku avaldus osaleda kohanemisprogrammis ja isiku avaldus mitte osaleda kohanemisprogrammis.

§ 21. Andmete kandmine andmekogusse

(1) Politsei- ja Piirivalveamet kannab andmed andmekogu kaardile hiljemalt andmete vastuvõtmise päevale järgneval tööpäeval.

(2) Kui Politsei- ja Piirivalveamet võttis vastu taotluse mõnes muus keeles kui eesti keel, kannab Politsei- ja Piirivalveamet andmed andmekogu kaardile hiljemalt nende eesti keelde tõlkimise päevale järgneval tööpäeval.

(3) Kui taotlus registreeriti ja võeti vastu piiril, edastatakse andmed hiljemalt andmete vastuvõtmisele järgneval tööpäeval Politsei- ja Piirivalveameti volitatud ametnikule, kes kannab andmed andmekogu kaardile hiljemalt andmete vastuvõtmise päevale järgneval tööpäeval.

§ 22. Andmete õigsuse tagamine

Andmeandja vastutab tema esitatud andmete ning alusdokumentidel olevate andmete õigsuse eest alusdokumendi esitamise ajal. Andmekogu vastutav töötleja vastutab, et andmekogusse kantud andmed vastavad andmeandja esitatud andmetele.

§ 23. Ebaõigete andmete parandamine

(1) Kui vastutav töötleja avastab andmekogus ebaõigeid andmeid või kui talle on nendest teada antud, korraldab ta andmete parandamise viivitamata pärast ebaõigetest andmetest teadasaamisest ning lisab menetlustoimikule õigeid andmeid tõendava dokumendi või selle koopias ja teeb andmekogusse märke paranduse aluseks oleva dokumendi, paranduse aja ning paranduse teinud ametniku kohta.

(2) Andmeandja edastab vastutavale töötlejale andmekogus olevate andmete ebaõigsust tõendavate dokumentide koopiad.

5. peatükk

Juurdepääs andmekogu andmetele ning nende väljastamine andmekogust

§ 24. Juurdepääs andmekogu andmetele

(1) Andmekogus sisalduvad andmed on juurdepääsupiiranguga ning on tunnistatud asutusesiseseks kasutamiseks mõeldud teabeks.

(2) Juurdepääs andmekogusse kantud andmetele on vastutava töötleja ametnikel ja töötajatel neile teenistus- ja tööülesannete täitmiseks määratud ulatuses ning järelevalveasutusel neile seadusega pandud ülesannete täitmiseks.

(3) Juurdepääs andmekogule on volitatud töötleja töötajatel neile tööülesannete täitmiseks määratud ulatuses.

(4) Andmekogule juurdepääsu õigus on andmekogu arendaval või hooldaval isikul arendus- või hoolduslepingus sätestatud ulatuses ja tingimustel.

(5) Andmekogu vastutav töötleja otsustab kolmandatele isikutele infosüsteemide andmevahetuskähi kaudu andmetele juurdepääsu andmise selleks seaduses sätestatud aluse olemasolu korral ning kooskõlas avaliku teabe seaduse ja isikuandmete kaitse seadusega. Vajaduse korral sõlmitakse andmete saajaga leping, milles sätestatakse nende andmete koosseis, millele juurdepääs võimaldatakse, ning andmetele juurdepääsu andmise õiguslik alus, eesmärk, tingimused, kord ja viis.

(6) Kolmandatele isikutele võimaldatakse infosüsteemide andmevahetuskähi kaudu andmetele juurdepääs tehniliste võimaluste piires mahu, mis ei takista vastutavale ja volitatud töötlejale pandud ülesannete täitmist.

§ 25. Andmekogust andmete väljastamine

(1) Andmekogust väljastatakse andmeid teabenõude täitmisega vastavalt avaliku teabe seadusele või päringule vastamisega.

(2) Andmekogust väljastatakse andmeid riigi- ja kohaliku omavalitsuse asutustele, avalik-õiguslikele juriidilistele isikutele ja eraõiguslikele juriidilistele isikutele, kes on riigi või

kohaliku omavalitsuse andmekogude volitatud töötajad, kui see on vajalik neile seaduse või seaduse alusel kehtestatud õigusaktidega pandud ülesannete täitmiseks.

(3) Teistele andmesaajatele väljastatakse andmekogust andmeid nende taotluse alusel juhul, kui see ei ole vastuolus seaduste, teiste õigusaktide ja käesoleva määruse sätetega.

(4) Andmekogu vastutav töötaja otsustab kolmandatele isikutele andmetele juurdepääsu andmise andmesideühenduse kaudu neile seadusega pandud ülesannete täitmise tagamiseks.

(5) Vajaduse korral sõlmitakse andmesaajaga väljastatavate andmete kaitse leping, kus sätestatakse väljastatavate andmete koosseis, andmete väljastamise eesmärk, tingimused, kord ja viis.

(6) Andmekogust väljastatud andmeid on lubatud kasutada vaid seaduses või seaduse alusel kehtestatud õigusaktis ettenähtud korras, asutustel vaid seadusega või seaduse alusel kehtestatud õigusaktiga neile pandud ülesande täitmiseks. Väljastatud andmete kasutamisel peab tagama andmekaitseõuete täitmise.

(7) Andmesubjektil on õigus saada kõiki tema kohta andmekogusse kantud andmeid.

(8) Andmekogu vastutav töötaja peab arvestust andmete andmekogusse esitamise aja, andmete väljastamise aja, andmete koosseisu, andmeandjate ning andmete saajate üle.

§ 26. Andmete edastamine välisriigile

Taotleja kohta kogutud andmete edastamine välisriigile on lubatud välislepingust või Euroopa Liidu õigusest tuleneva kohustuse täitmiseks, tagades, et teavet ei anta üle nimetatud välismaalase väidetavatele tagakiusajatele ega tõsise kahju põhjustajatele.

6. peatükk

Andmekogu andmete säilitamine, järelevalve andmekogu pidamise üle, andmekogu pidamise rahastamine ja andmekogu likvideerimine

§ 27. Andmekogu andmete säilitamine

(1) Andmekogu andmeid säilitatakse andmekogu infotehnoloogilises andmekogus 50 aastat.

(2) Käesoleva määruse §-s 10 nimetatud andmeid taustakontrolli kohta ja § 11 punktides .. nimetatud andmeid säilitatakse andmekogu infotehnoloogilises andmekogus kümme aastat alates rahvusvahelise kaitse taotluse suhtes lõpliku otsuse tegemisest.

(3) Käesoleva määruse § 11 punktis 3 nimetatud foto ja punktis 4 nimetatud andmed ning § 17 lõike 1 punktis 3 nimetatud foto, mis on kantud andmekogu infotehnoloogilisse andmekogusse, kustutatakse viivitamata pärast isiku tuvastamise või isikusamasuse kontrollimise võrdlusuuringu tegemist.

§ 28. Andmete logimine

(1) Andmekogu kasutamise õiguspärasust kontrollitakse tarkvaraga ja organisatsiooniliste meetmetega. Andmekogusse päringu või kande kohta säilitatakse vähemalt järgmised logiandmed:

- 1) päringu või kande tegija ees- ja perekonnanimi ning isikukood või asutus, arvestades riigisaladuse ja salastatud välisteabe seaduses sätestatut;
- 2) päringu või kande tegemise kuupäev ja kellaaeg;
- 3) päringu eesmärk;
- 4) toimingute ja andmete liik.

(2) Andmekogu logiandmeid säilitatakse kümme aastat pärast päringu või kande tegemist.

§ 29. Järelevalve andmekogu pidamise üle

Järelevalvet andmekogu pidamise üle teostatakse isikuandmete kaitse seaduse ning avaliku teabe seaduse kohaselt.

§ 30. Andmekogu rahastamine

Andmekogu hooldus- ja arendustöid ning pidamist rahastatakse riigieelarvest vastutavale ning volitatud töötlejale selleks eraldatud rahalistest vahenditest.

§ 31. Andmekogu likvideerimine

(1) Andmekogu likvideerimise otsustab Vabariigi Valitsus valdkonna eest vastutava ministri ettepanekul.

(2) Andmekogu likvideeritakse kooskõlas arhiiviseaduses ja avaliku teabe seaduses sätestatud nõuetega.

7. peatükk Rakendussäte

§ 32. Määruse jõustumine

Määrus jõustub 12. juunil 2026. aastal.

(allkirjastatud digitaalselt)
Igor Taro
siseminister

(allkirjastatud digitaalselt)
Tarmo Miilits
kantsler

SISEMINISTER

MÄÄRUS

2026. a nr

Siseministri määruste muutmine seoses välismaalasele rahvusvahelise kaitse andmise seaduse rakendamisega

Määrus kehtestatakse välismaalaste seaduse § 101 lõike 1 punktide 3 ja 8, lõike 3 punkti 2, lõike 4 ja § 228 lõike 1 ning väljasõidukohustuse ja sissesõidukeelu seaduse § 26²¹ lg 1 ja § 33¹⁴ lõike 1 alusel.

§ 1. Siseministri 1. juuli 2020 aasta määruse nr 25 „Eestis seadusliku aluseta viibivate ja viibinud välismaalaste andmekogu põhimäärus“ muutmine

Siseministri 1. juuli 2020 aasta määruses nr 25 „Eestis seadusliku aluseta viibivate ja viibinud välismaalaste andmekogu põhimäärus“ tehakse järgmised muudatused:

1) paragrahvi 5 täiendatakse lõikega 3 järgmises sõnastuses:

„(3) Andmekogu alamsüsteem on taustakontrolli infosüsteem, mille andmete turvaklass on K3T3S3.“;

2) määrust täiendatakse §-ga 8¹ järgmises sõnastuses:

„§ 8¹. Taustakontrolli andmed

Välismaalase kohta kantakse taustakontrolli infosüsteemi:

- 1) isikuandmed, sealhulgas eesnimi või -nimed, perekonnanimi või -nimed ja muud nimed, mida välismaalane kasutab või on kasutanud, sugu, sünniaeg ja -koht ning vanus, kui ei ole teada täpne sünniaeg;
- 2) kodakondsus või kodakondsused ja varasemad kodakondsused;
- 3) isikut tõendavate dokumentide andmed;
- 4) foto ja daktüloskopeerimisel kogutud andmed;
- 5) andmed välismaalase päritoluriigist lahkumise, reisiteekonna, teistes riikides elamise, viibimise ja peatumise kohta ning kavandatud sihtriik;
- 6) andmed rahvusvahelise kaitse saamise sooviavalduse kohta;
- 7) andmed varasemate rahvusvahelise kaitse taotluste või muude kaitsetaotluste kohta;
- 8) tervises seisundi ja haavatavuse andmed;
- 9) menetlusliku eritagatise ja vastuvõtu erivajaduse andmed;
- 10) andmed selle kohta, kas taotleja perekonnaliikmed viibivad mõne teise Euroopa Liidu liikmesriigi territooriumil;
- 11) ebaseadusliku saabumise või sisenemise põhjus;
- 11) teave pärigutabamuste kohta;
- 12) teave koostöökohustuse täitmise kohta;
- 13) muu asjakohane teave, seal hulgas teave selle kohta, kas välismaalane võib olla inimkaubanduse ohver või on talle osutatud abi välispiiri ebaseaduslikuks ületamiseks.“.

§ 2. Siseministri 18. detsembri 2015. aasta määruse nr 81 „Elamislubade ja töölubade registri põhimäärus“ muutmine

Siseministri 18. detsembri 2015. aasta määruses nr 81 „Elamislubade ja töölubade registri põhimäärus” tehakse järgmised muudatused:

- 1) paragrahvi 3 lõige 3 tunnistatakse kehtetuks;
- 2) paragrahvi 4 lõige 3 tunnistatakse kehtetuks;
- 3) paragrahvi 6 lõige 3 tunnistatakse kehtetuks;
- 4) paragrahvi 32 täiendatakse punktiga 3¹ järgmises sõnastuses:
„3¹) kohanemisprogrammi andmekogu – käesoleva määruse § 25 punktides 3–6 ja § 30 punktides 3–6 nimetatud andmed;“;
- 5) paragrahvi 35 lõige 2 tunnistatakse kehtetuks;
- 6) paragrahvi 38 lõiked 8 ja 9 tunnistatakse kehtetuks.

§ 3. Siseministri 16. oktoobri 2014. a määruse nr 44 „Kinnipidamiskeskuse sisekorraeeskiri” muutmine

Siseministri 16. oktoobril 2014 aasta määruse nr 44 „Kinnipidamiskeskuse sisekorraeeskiri” § 3 lõiget 2 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(2) Alates välismaalase kinnipidamiskeskusesse saabumisest teostatakse tema suhtes tervisekontroll esimesel võimalusel.“.

§ 4. Siseministri 4. detsembri 2015. aasta määruse nr 69 „Viisa andmise otsustamisel kooskõlastuse andmise kord ja tähtajad ning viisa andmise kooskõlastamiseks ja Euroopa Liidu ühtses viisainfosüsteemis andmete töötlemiseks pädevad asutused” muutmine

Siseministri 4. detsembri 2015. aasta määruses nr 69 „Viisa andmise otsustamisel kooskõlastuse andmise kord ja tähtajad ning viisa andmise kooskõlastamiseks ja Euroopa Liidu ühtses viisainfosüsteemis andmete töötlemiseks pädevad asutused” tehakse järgmised muudatused:

- 1) paragrahvi 2 lõige 1 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:
„(1) Konsulaarametnik kooskõlastab viisa andmise käesoleva määruse § 4 lõikes 1 nimetatud asutusega (edaspidi *kooskõlastav asutus*).“;
- 2) paragrahvi 2 lõikes 1¹ asendatakse sõna „Kaitsepolitseiametiga“ sõnadega „julgeolekuasutus julgeolekuasutuste seaduse tähenduses“;
- 3) paragrahvis 3 asendatakse sõnad „Siseministeeriumi valitsemisala asutus“ sõnadega „kooskõlastav asutus“;
- 4) paragrahvi 3 lõiget 9 täiendatakse teise lausega järgmises sõnastuses:
„Tegevuste kirjendamisel arvestatakse riigisaladuse ja salastatud välisteabe seaduses sätestatut.“;

5) paragrahvi 4 lõigetes 1 ja 3 asendatakse tekstiosa „Kaitsepolitseiamet ning Politsei- ja Piirivalveamet“ tekstiosaga „Politsei- ja Piirivalveamet ja julgeolekuasutus julgeolekuasutuste seaduse tähenduses“.

§ 5. Siseministri 10. detsembri 2015. aasta määruse nr 71 „Viisaregistri põhimäärus“ muutmine

Siseministri 10. detsembri 2015. a määruses nr 71 „Viisaregistri põhimäärus“ tehakse järgmised muudatused:

1) paragrahvi 14 punktis 2 asendatakse sõna „Kaitsepolitseiamet“ sõnadega „julgeolekuasutus julgeolekuasutuste seaduse tähenduses“;

2) paragrahvi 20 lõiget 4 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(4) Juurdepääs käesoleva määruse §-des 9–13 sätestatud andmekogu andmetele ilma andmete muutmise õigusega on julgeolekuasutuste seaduses ja kriminaalmenetluse seadustikus sätestatud ülesannete täitmiseks julgeolekuasutuste ametnikel ja töötajatel neile teenistus- või tööülesannete täitmiseks määratud ulatuses.“.

§ 6. Määruse jõustumine

Määrus jõustub 12. juunil 2026. aastal.

(allkirjastatud digitaalselt)

Igor Taro
siseminister

(allkirjastatud digitaalselt)

Tarmo Miilits
kantsler

SOTSIAALMINISTER

MÄÄRUS

2026. a nr

Sotsiaalministri määruste muutmine seoses välismaalasele rahvusvahelise kaitse andmise seaduse rakendamisega

Määrus kehtestatakse välismaalasele rahvusvahelise kaitse andmise seaduse § 53 lõike 7 alusel.

§ 1. Sotsiaalministri 19. novembri 2013. a määruses nr 37 „Rahvusvahelise kaitse taotlejate majutuskeskuse sisekorraeeskiri“ tehakse järgmised muudatused

1) määruse pealkirjas ja tekstis asendatakse sõna „sisekorraeeskiri“ sõnaga „sisekord“ vastavas käändes;

2) määruse preambul sõnastatakse järgmiselt:

„Määrus kehtestatakse välismaalasele rahvusvahelise kaitse andmise seaduse § 83 punkti 8 alusel.“;

§ 2. Sotsiaalministri 6. detsembri 2013. aasta määruse nr 40 „Rahvusvahelise kaitse taotleja ja väljasaadetava tervishoiuteenused“ muutmine

Sotsiaalministri 6. detsembri 2013. aasta määruse nr 40 „Rahvusvahelise kaitse taotleja ja väljasaadetava tervishoiuteenused“ preambulis asendatakse tekstiosa „§ 11 lõike 8“ tekstiosaga „§ 53 lõike 4“.

§ 3. Määruse jõustumine

Määrus jõustub 12. juunil 2026. aastal.

VABARIIGI VALITSUS

MÄÄRUS

Vabariigi Valitsuse määruste muutmine seoses ühise rahvusvahelise kaitse süsteemi rakendamisega

Määruse kehtestatakse liiklusseaduse § 64 lõike 6 ja välismaalasele rahvusvahelise kaitse andmise seaduse § 31 lõike 1 alusel.

§ 1. Vabariigi Valitsuse 23. detsembri 2021. aasta määruse nr 125 „Automaatse biomeetrilise isikutuvastuse süsteemi andmekogu põhimäärus“ muutmine

Vabariigi Valitsuse 23. detsembri 2021. aasta määruse nr 125 „Automaatse biomeetrilise isikutuvastuse süsteemi andmekogu põhimäärus“ preambulis asendatakse tekstiosa „§ 13⁷ lõike 5“ tekstiosaga „§ 31 lõike 1“.

§ 2. Vabariigi Valitsuse 16. juuni 2011. aasta määruse nr 77 „Alarm- ja jälitussõidukite loetelu, nende tähistamise ja liiklemise kord“ muutmine

Vabariigi Valitsuse 16. juuni 2011. aasta määruses nr 77 „Alarm- ja jälitussõidukite loetelu, nende tähistamise ja liiklemise kord“ tehakse järgmised muudatused:

- 1) paragrahvi 1 lõike 4 esimest lauset täiendatakse pärast sõna „eritalituse“ sõnadega „ning Euroopa Piiri- ja Rannikuvalve Ameti (Frontex)“;
- 2) paragrahvi 1 lõike 4 teises lauses asendatakse tekstiosa „Euroopa Liidu liikmesriigi“ tekstiosaga „Nimetatud“.

§ 3. Määruse jõustumine

Määrus jõustub 12. juunil 2026. aastal.

Kristen Michal
peaminister

Igor Taro
siseminister

Keit Kasemets
riigisekretär